

Kulturarv Östergötland

En intensiv höst!

Hösten har drabbat oss. Som alltid den här årstiden så drar en massa projekt igång. Projekt om runskrift, Östergötlands historia på nätet, hembygdsvöreningarnas bilder och industrihistoria i Finspång för att nämna några. Som vanligt arrangerar Kulturarv Östergötland en kulturhistorisk projektdag, denna gång i Norrköping, där några av dessa projekt förevisas. Arrangemanget sker denna gång i samverkan med Norrköpings stadsbibliotek och Östergötlands arkivförbund.

www.linkoping.se/lansmuseum/runor

Runolog Svante Lagman och läns museet har nyligen färdigställt en lekfull och pedagogisk site om runor. Här kan man på ett annorlunda vis lära sig mer om vikingarnas skrivsätt. Det berättas om bakgrunden till runskriften, du kan se på och försöka tyda östgötska runstenar och du kan till och med höra på hur texten låter med gammalt uttal.

Informationen är kortfattad och lättläst, men håller ändå en hög kvalitet. På siten finns också tips på vidareläsning. Siten är finansierad av vetenskapsrådet och riktar sig delvis mot skolan.

Hembygdsvöreningarnas bilder och Kulturarv Östergötland

Projektet Hembygdsvöreningarnas bilder och Kulturarv Östergötland har nu dragit igång. Tio föreningar runt om i länet har anslutit sig. Dessa föreningar kommer under hösten 2002 och våren 2003 att skanna och registrera bilder ur sina egna samlingar.

Målet är sedan att lägga samman bilderna till en gemensam databas. Databasen kommer att göras tillgänglig i läns museets forskarmiljö, men åtminstone delar av materialet kan förhoppningsvis också läggas ut på nätet. En hemsida för projektet byggs upp av Kulturarv Östergötland. Den finns tillgänglig på följande adress: www.tema.liu.se/kultarv/hbf

Forskarrum

Tillsammans med Länsbibliotek Östergötland har Kulturarv Östergötland under en tid verkat för forskarmiljöer ute i länets kommunbibliotek. Kommunbiblioteken har undantagslöst boksamlingar med lokalthistoriskt material som ofta utgör en egen del i biblioteket.

Tanken är att bygga ut dessa miljöer så att hembygdsvetare och andra ska ges en utökad möjlighet att kunna forska på egen hand. Med hjälp av databasmaterial, uppkoppling mot internet, tillgång till uppsatser etc kan de lokalthistoriskt intresserade få en god ingång i sin forskning.

Givetvis skulle dessa miljöer också kunna bli en tillgång för skolan. Ödeshög har redan öppnat sin forskarmiljö. Boxholm och Kisa står nu på tur. På läns museet finns sedan 1 september en ny, fin forskarmiljö på det som kallas Faktahyllan.

Historieportalen

Historieportalen för lärare och elever fortsätter att utvecklas. Tillsammans med de olika arkiven håller en handledning på att färdigställas om hur man ska kunna använda sig av de olika arkivresurser som finns tillgängliga i Linköping och dess närhet.

Gå in på <http://www.edu.linkoping.se/lokalhistoria> Klicka på "Forska om...". Där kommer det att finnas tips och idéer för lokalthistoriskt arbete.

Nu kan man lära sig om runor på ett lekfullt sätt på nätet.

Flyguppvisning på sjön Sommen. Ingår i projektet om hembygdsvöreningarnas bilder.

Stocksågning 1915. Ingår i projektet om hembygdsvöreningarnas bilder.

Fler tips behövs fortfarande om elevarbeten som är gjorda i lokalthistorisk anda. Har ni publicerat på nätet och vill visa upp vad ni arbetat med, så hör av er till Tomas Håkansson. Synpunkter på Historieportalens utformning och innehåll är också välkomna. Saknar ni något som ni tycker borde finnas på sidorna? Meddela i så fall Tomas (tomhok@vreta.linkoping.se).

Ny bruks- och industrihistoria på nätet

Från och med den 17 oktober är en ny form av historia tillgänglig på internet, där nytt textmaterial med illustrationer länkas till ekomuseala kulturmiljöer.

I nära 30 artiklar får Åtvidabergs bruksbygd spegla det märkliga svenska brukssystemets utveckling och därmed en central del i Sveriges historia. Med Åtvidabergs historia på internet erbjuds epokvisa översikter av utvecklingen i Åtvidabergs bruksbygd insatt i ett svenskt industrihistoriskt perspektiv. Till varje epok är specialartiklar länkade, vilka skildrar det mångfacetterade brukssystemet ur en rad olika aspekter.

I denna första version svarar ca 15 författare för nära 30 artiklar. Författarna är verksamma som lärare och forskare vid Linköpings universitet eller inom Brukskultur Åtvidaberg. Några artiklar har sammanställts av fristående experter. Centralt är att man från artiklarna kan klicka sig vidare till olika objekt i Ekomuseum Åtvidabergs bruksbygd. Åtvidabergs bruks- och industrihistoria finns tillgänglig på följande adress: www.atvidaberg.se/brukskultur

Elektricitetens gudomliga kraft. Bild från Brukskultur Åtvidabergs historiebok på nätet.

www.tema.liu.se/kulturarv/